

København den 18. marts 2024

Høringsvar fra DASYS vedr. forslag om ændring af autorisationsloven og udlændingeloven.

Dansk Sygepleje Selskab (DASYS) har modtaget forespørgsel på overstående, og vi takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vi har sendt høringsanmodningen til vores medlemmer og har modtaget svar fra Fagligt selskab for Psykiatriske sygeplejersker.

Generelt

Mangel på sygeplejersker er et globalt fænomen, og som man prognostisk har kunne forudse og oplevet i flere år. Den internationale sygeplejeorganisation ICN påpeger, at muligheden for at rekruttere sygeplejersker falder, samtidig med at der er et stigende behov for sygeplejersker på globalt plan. I udviklingslandene stiger befolkningstallet støt, og i de rige industrilande, stiger antallet af ældre borgere med livsstilsygdomme – som sætter sundhedsvæsenet under massivt pres. ICN påpeger også, at sygeplejerskeimmigration kan bidrage til at forværre situationen, specielt da sygeplejerskeimmigrationen vil suge arbejdskraften fra de lande, der dårligst kan undvære den. Helt overordnet bør man overveje, om en lempelse af krav og vilkår er af global interesse.

Specifikke kommentarer og rettelser

I lovforslagets indledning anføres, at ”det er regeringens opfattelse, at en del af udfordringerne skal løses med udenlandsk arbejdskraft, herunder ved autorisation af sundhedspersonale fra udlandet.” Der anføres dog ikke hvilke andre muligheder, der kunne være til at løse det overordnede problem med mangel på sygeplejersker, men fokuserer ensidigt på at hente udenlands arbejdskraft. Der kunne fokuseres på opkvalificering af fx social og sundhedsassistenter eller -hjælpere samt fastholdelse af de uddannede sygeplejersker der er i faget, blot for at nævne nogle alternative muligheder.

Der henvises til, at udfordringen med udenlandsk arbejdskraft primært er den vanskelige proces med at få autorisation, som ifølge lovforslaget er den største barriere for udenlandsk arbejdskraft. Her kunne man påpege, at den sproglige barriere udgør en langt større barriere, særligt da kravet om ”Prøve i Dansk 3” ikke er et krav mere. Dette sammenholdt med, at man ønsker at smidiggøre processen for at opnå dansk autorisation, herunder Indenrigs- og sundhedsministeriets mulighed for at fastsætte regler om en særskilt autorisationsproces for særligt efterspurgte sundhedspersoner, så pålægger man den danske arbejdsgiver et langt større ansvar og opgave for træning, uddannelse og socialiseringen af den udenlandske arbejdskraft end hidtil, idet det må antages, at kompetencer og kvalifikationer må ligge på et lavere niveau end hidtil.

Dette understøttes yderligere af, at man foreslår at ændre teksten at ”udlændingens grunduddannelse er egnet til, at udlændingen kan gennemføre den nødvendige faglige afprøvning og sproglige opkvalificering

med henblik på at opnå dansk autorisation..." til "udlændingen i udlandet har opnået et uddannelsesniveau, som kan sidestilles med den tilsvarende danske uddannelse....".

Dette sammenholdt med italesættelsen af kvoter, får tankerne hen på, at der går efter et specifikt antal udenlandske sundhedsfaglige og ikke så meget på de kompetencer, der er behov for at få øget inden for sygeplejen. Der præciseres ikke yderligere, hvordan vurderingen "sidestilles" udføres og af hvem.

Psykiatrien

Særligt Fagligt Selskab for Psykiatriske Sygeplejersker ser med stor alvor på de udfordringer, det giver, når der ansættes personale med dansk som andet sprog. På nuværende tidspunkt oplever flere allerede en barriere i kommunikationen med patienter og pårørende, blot den sundhedsfaglige er fra et nordisk land. I den psykiatriske sygepleje, er det at kommunikere og have forståelse for sprogets mange nuancer en stor og essentiel del af virket. Det er vigtigt, at den sundhedsfaglige medarbejder kan nuancere sproget, uanset sundhedskompetence. Dertil påhviler der det sundhedsfaglige personale at kunne vurdere, om patienten er relevant og orienteret i tid og sted og egne data, samt om patienten er påvirket af stimulanser eller psykiatrisk forpinthed - dette sker ud fra samtale, hvor sprog og sprogforståelse er redskabet. På denne baggrund har det faglige selskab svært ved at bakke op om forslaget.

Opsamling

Ét er dog sikkert, og det er, at arbejdsgiver pålægges en opgave, der er yderligere kompleks end hidtil, og spørgsmålet er, om de ressourcer, der skal bruges på dette, også står mål med gevinsten. Det er ressourcer, der skal prioriteres væk fra patienterne og deres plejebestand samt kompetenceudvikling og fastholdelse af i forvejen ansat personale. Alt i alt en meget stor opgave med at sikre faglig viden og kompetencer sammen med de sproglige barrierer, da patientsikkerheden skal sikres.

DASYS takker for muligheden for at afgive høringssvar, og skulle høringssvaret give anledning til spørgsmål står DASYS naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående synspunkter.

Med venlig hilsen

For Dansk Sygepleje Selskab, DASYS